

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

36.



KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 6-го Мая — 1838 — Wilno. Piątek. 6-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

24 Апрѣля с. года, скончалась здѣсь и 27 ч. тогожъ мѣсяца похоронена, Дама знатнаго рода, двѣца Викторія Волловичъ. Продолжительная, восьмидесятилѣтняя жизнь ея, была явно благочестива и благотѣльна. Съ самой молодости она предположила о-статься въ дѣвичьемъ состояніи, которое увѣчала скромностію и всякими добродѣтелями. Благочестивая жизнь при основательномъ просвѣщеніи, была ея правиломъ а любовь ближняго ея жизнію. Сему предмету будучи преданною, она не пропустила дня, въ который бы неявила кому нибудь благотворенія. Разстроенное здоровье съ потерянными зрѣніемъ, уже 26 лѣтъ причиняя ей страданія, не только неохладило памяти ея о бѣдныхъ, но напротивъ кажется еще болѣе оную увеличило. Вдовы, двѣцы оставленныя судьбою, дѣти бѣдныхъ родителей, становились ея дѣтьми, которыхъ она снабжала подаваніемъ, одеждою, пищею и многихъ изъ нихъ удерживала при себѣ, а даже собственнымъ иждивеніемъ воспитывала ихъ въ училищахъ и пансіонахъ, и мало обращая въ свою пользу, все имущество посвятила благотворительной цѣли. По сему, домъ ея былъ истиннымъ домомъ благотворительности а она истинною матерью бѣдныхъ, коей память сохранится на долго.

Санктпетербургъ. 29-го Апрѣля.

Ихъ Императорскія Высочества Великіе Князья НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧЪ и МИХАИЛЪ НИКОЛАЕВИЧЪ, 26-го Апрѣля изволили отправиться въ Берлинъ. (Спб. В.)

Высочайшая Грамота.

Предсѣдательствующему въ Грекоунической Духовной Коллегіи, Преосвященному Епископу Литовскому Иосифу.

Отлично-ревностные ваши труды по Грекоунической Духовной Коллегіи и по вѣренной вамъ Епархіи, при успѣшной дѣятельности въ возстановленіи древнихъ, свойственныхъ Грекоунической церкви обрядовъ, ближайшихъ и къ Восточному происхожденію оной, обращаютъ на себя Монаршее вниманіе Наше; въ ознаменованіе чего, Всемилостивѣйше жалуя вамъ препровождаемые при семъ знаки Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени большаго креста, Повѣляемъ вамъ возложить ихъ на себя и носить по установленію.

Пребываемъ Императорскою Нашею милостию къ вамъ благосклонны.

На подлинной Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

(Р. И.)

Въ Санктпетербургъ.
1-го Апрѣля, 1838 года.

Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля, Преосвященный Кириллъ, Архіепископъ Подольскій и Брацлавскій, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ Ордена Св. Благочестиваго Великаго Князя Александра Невскаго.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

W Wilnie, dnia 24 Kwietnia roku teraźniejszego, zesła z tego świata, i dnia 27 tegoż miesiąca pogrzebioną została, Dama znakomitego domu, Panna Wiktorja Wołowiczówna. Długie, bo blisko ośmdziesięcioletnie życie jej, było jawnie światobliwe i dobroczynne. Stan dziewiczy, który od pierwszej młodości obrała z samego upodobania, otoczyła skromnością i wszelkich cnot orszakiem. Wzorowa pobożność, przy gruntowném oświeceniu, była jej prawidłem życia, a miłość bliźniego była życiem. Tą całą zajęta i jakby natchniona, nie opuściła dnia, którego by komukolwiek dobrze nie uczyniła. Słabość zdrowia z utratą wzroku, którą od 26 lat cierpiała, nie tylko nie umniejszała, lecz jeszcze bardziej zastrzaca zdawała się jej pamięć o ubogich. Wdowy, panny od losu opuszczone, dzieci biednych rodziców, stawały się jej dziećmi: które opatrywała jałmużną, odziewała, karmiła, i nie mało z nich utrzymywała przy sobie, albo po szkołach i pensyonach swoim nakładem starannie wychowywała; a sama co do swoich wygod na matém przestając, cały swój majątek poświęciła na dobroczynną pomoc. Ztąd dom jej był prawdziwym domem dobroczynności i ona prawdziwą matką ubogich, której pamięć między ludźmi długo żyć będzie w błogosławieństwie.

Sankt-Petersburg, 29-go Kwietnia.

Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE WIELCY XIAŻĘTA NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ, dnia 26-go Kwietnia raczyli wyjechać do Berlina. (G.S.P.)

NAJWYŻSZY DYPLMAT.

Prezydującemu w Greko-Unickim Kollegium Duchownem, Przewielebnemu Biskupowi Litewskiemu Józefowi.

Odznaczające się gorliwością prace wasze w Greko-Unickim Kollegium Duchownem i w powierzonej wam dycezyi, obok skutecznej czynności w przywróceniu dawnych, Greko-Unickiemu Kościołowi właściwych obzędów, zbliżonych do wschodniego jego pochodzenia, zwracają na siebie MONARSZĄ uwagę Naszą; dla oznamionowania czego, Najłaskawiej nadając wam przesyłające się przy niniejszym znaki Orderu Sw. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza drugiego stopnia wielkiego krzyża, Rozkazujemy wam włożyć je na siebie i nosić podług ustaw.

Zostajemy CESARSKĄ Naszą łaską ku wam przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

W St. Petersburgu.
1-go Kwietnia 1838 roku.

NIKOŁAJ.
(R. In.)

Przez Najwyższy Dyplomat, pod dniem 2-m Kwietnia, Najprzewielebniejszy Cyryli, Arcy-Biskup Podolski i Braclawski, Najłaskawiej policzony do Orderu Sw. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego.

— Въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ противу Горцевъ въ экспедиціи въ Цебельду и на мысъ Константиновскій, Всемилоствѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена *Св. Станислава 3-й степени*, Начальникъ Мингрельскаго Ополченія Поручикъ Князь Георгій *Дадіанъ*; — и того же Ордена *4-й степени*, командовавшій Абхазскою Дружиною, Гусарскаго Его Величества Короля Виртембергскаго полка Поручикъ Князь *Шервашидзе 2-й*, Прапорщики: Имеретинской Дружины Сотенный Командиръ Князь *Койхосро-Микеладзе*, Помощникъ Сотеннаго Командира Князь Георгій *Ниджарадзе* и Мингрельскаго Ополченія Помощникъ Сотеннаго Командира Князь Леванъ *Шервашидзе* и состоявшій прикомандированнымъ къ Милиціи отставный Чиновникъ 12-го класса Семень *Зубаловъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 13-го Апрѣля, Кавказскій Гражданскій Губернаторъ, Генераль-Лейтенантъ Баронъ *Таубе*, назначенъ присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ, съ оставленіемъ по Арміи.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату, 30-го Апрѣля, на основаніи Высочайше утвержденнаго въ 19-й день минувшаго Февраля образованія Совѣта Главнаго Управленія Закавказскимъ Краемъ, Всемилоствѣйше повелѣно быть Членами сего Совѣта: Генераль-Майорамъ, состоящимъ по Кавалеріи Князю *Чевгевадзе* и по Арміи Князю *Бebutову 1-му*, Члену Общаго Присутствія Контрольнаго Департамента военныхъ отчетовъ, Двора Его Императорскаго Величества въ званіи Камергера, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Долгополову*, и Начальнику Секретной Экспедиціи Канцеляріи Военнаго Министерства, Коллежскому Совѣтнику *Журавлеву*, съ производствомъ его, на основаніи статьи 300 Продолженія тома III Гражданскихъ Законовъ, въ Статскіе Совѣтники со старшинствомъ со дня выслуги въ настоящемъ чинѣ узаконенныхъ лѣтъ. (С. П.)

— Согласно представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Государь Императоръ изъявилъ Высочайшее соизволеніе на предпріятіе Ординарному Профессору Дерптскаго Университета *Широкову*, въ теченіе перваго Семестра настоящаго года, ученаго путешествія въ Парижъ, съ сохраненіемъ жалованья и съ выдачею ему сверхъ того на необходимыя издержки трехъ тысячъ рублей изъ штатной, определенной на ученія путешествія, суммы.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Финансовъ, что Его Императорское Величество, по представленію его, разсмотрѣнному въ Комитетѣ Гг. Министровъ, въ 8-й день минувшаго Марта, Высочайше соизволилъ на дозволеніе Подполковнику Арцруни, Титулярному Совѣтнику Айвазову, Грузинскимъ Дворянамъ, занимающимся торговлею, Лорисъ-Меликову, Джанкелову, Херодинову и Тифлисскому гражданину Абессаломову, составить между собою, на представленныхъ ими основаніяхъ, товарищество на паяхъ, для производства торговли съ Персіею. Цѣль такого ихъ предпріятія состоитъ въ томъ, чтобы снабжать сопредѣльные Россіи Персидскія провинціи нашими Мануфактурными издѣліями, вывозить изъ Персіи нужныя для насъ сырыя ея произведенія, для обработки же какъ ихъ, такъ и мѣстныхъ Закавказскихъ продуктовъ, устроить и содержать, по возможности фабрики на нашихъ берегахъ Каспійскаго моря. Для сего учрежденіе ихъ будетъ называться товариществомъ Персидской торговли; имѣть свое, состоящее изъ всѣхъ Учредителей Правленіе въ Тифлисѣ, съ нужными, по обстоятельствамъ, конторами въ Баку и другихъ мѣстахъ; капиталъ его составитъ изъ двухъ милліоновъ рублей ассигнаціями, раздѣленныхъ на пай исключительно между вышеозначенными лицами, по взаимному ихъ соглашенію и способамъ каждаго, съ предоставленіемъ имъ права приглашать въ участники предпріятія и другія лица, но не иначе, какъ съ согласія всѣхъ учредителей; количество и время взноса денегъ за пай, равно какъ и число сихъ послѣднихъ, назначится общимъ усмотрѣніемъ учредителей, по соразмѣрности оборотовъ и по мѣрѣ надобности. Товарищество предполагается на пятнадцать лѣтъ, съ тѣмъ, что послѣ сего срока, оный можетъ быть продолженъ. Г. Министръ Финансовъ, объявивъ о таковомъ Высочайшемъ повелѣніи Учредителямъ означеннаго товарищества, донесъ о семъ Правительствующему Сенату, для обнародованія. (Оп. Пр. Сен. 13 Апрѣля 1838 г.)

— Его Императорское Величество, для споспѣшествованія къ образованію вольныхъ матросскихъ цеховъ, учрежденныхъ, на основаніи приложенія къ 595 ст. продолженія Свода Законовъ XI тома уста-

— W nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych przeciwko Górali w wyprawie do Cebeldy i na przylądek Konstantynowski, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 3 stopnia*, Naczelnik uzbrojenia Mingrelskiego Porucznik *Xiążę Jerzy Dadiani*; — i tegoż Orderu *4-go stopnia*, Dowódca Drużyny Abchazką, Porucznik półku Huzarów Najjaśniejszego Króla Wirtemberskiego, *Xiążę Szerwaszydze 2-gi*, Chorążowie: Dowódca Seciny Imeretyńskiej drużyny, *Xiążę Kojchosro-Miketadze*; Pomocnik Dowódcy Seciny *Xiążę Jerzy Nidżaradze*; Pomocnik Dowódcy Seciny Milicyi Mingrelskiej *Xiążę Lewan Szerwaszydze* i przykomenderowany do Milicyi odstawny Urzędnik 12 ej klasy *Symeon Zubatow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 13-go Kwietnia, Kaukaski Cywilny Gubernator, Jenerał-Porucznik *Baron Taube*,znaczony zasiadać w Rządzącym Senacie, z zostawieniem w Armii.

— Przez Najwyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi, 30-go Kwietnia, na ośnwie Najwyżej utwierdzonego w dniu 19-m zeszłego Lutego urządzenia Rady Głównego Zarządu kraju Zakaukaskiego, Najłaskawiej rozkazano byđź Członkami tej Rady: Jenerał-Majorom, liczącym się w Kawalerii *Xięciu Czeczewadze* i w Armii *Xięciu Bebutowu 1 mu*, Członkowi Ogólnego Urzędu Departamentu Kontrolli rachunków wojskowych, Szambelanowi Dworu Jego Cesarskiej Mości, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Dothpolowu* i Naczelnikowi Sekretnej Expedycyi Kancellaryi Ministerium Wojny, Radcy Kollegialnemu *Żurawlewu*, z mianowaniem go, na ośnwie artykułu 300 dalszego ciągu tomu III-go Praw Cywilnych, Radcą Stanu, ze starszeństwem od dnia wysługi w teraźniejszej randze lat prawem zakreslonych. (P. P.)

— Zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Narodowego Oświecenia, CESARZ Jego Mość oświadczył Najwyższe zezwolenie na przedsięwzięcie przez zwyczajnego Professora Uniwersytetu Dorpackiego *Pirohowa*, w ciągu pierwszego kursu roku teraźniejszego, uczonej podróży do Paryża, z zachowaniem płacy i z wydaniem mu oprócz tego na konieczne wydatki trzech tysięcy rubli z summy etatowej, wyznaczonej na uczone podróże.

— Rządzący Senat słuchał raportu P. Ministra Skarbu, że Jego Cesarska Mość, po jego przedstawieniu, rozpatrzonem w Komitecie PP. Ministrów, dnia 8-go zeszłego Marca, Najwyżej zezwolił na дозволеніе Podpółkownikowi *Arccruni*, Radcy Honorowemu *Afwazowu*, Dworzanom Gruzińskim, zajmującym się handlem, *Loris-Melikowu*, *Dżankielowu*, *Cherodinowu* i obywatelowi Tyfliskiemu *Abessalomowu*, na zawiązanie między sobą, na przedstawionych przez nich zasadach, kompanii akcyjnej, dla prowadzenia handlu z Persją. Celem tego ich przedsięwzięcia jest, ażeby opatrywać przyległe Rossyi prowincye Perskie w nasze wyroby rękodzielnicze, wywozić z Persyi potrzebne dla nas surowe jej produkty, a dla wyrobów tak ich, jako i miejscowych produktów Zakaukaskich, założyć i utrzymywać, podług możliwości, fabryki na naszych brzegach morza Kaspijskiego. Z tej przyczyny to ich stowarzyszenie będzie się nazywało Kompanią Handlu Perskiego; będzie też miało składający się ze wszystkich swych założycieli swój Zarząd w Tyflisie, z potrzebnymi podług okoliczności kantorami w Banku i innych miejscach; kapitał tej kompanii złoży się z dwóch miliónów rubli assygnacyjnych, podzielonych na akcyje wyłączenie między wyżej wyrażonemi osobami, podług wzajemnej ich zgody i śródeków kaźdego, z zostawieniem im prawa, wzywać do uczestnictwa przedsięwzięcia i inne osoby, ale nie inaczej, jak za zgodzeniem się wszystkich założycieli; ilość i czas opłacania pieniędzy za akcyje, jako też i liczba tych ostatnich, ma się naznaczyć przez ogólną uwagę kompanistów, stosownie do obrótów i w miarę potrzeby. Kompania zawiązuje się na lat piętnaście, z zastrzeżeniem, że po upływie tego okresu, może byđź przedłużoną. P. Minister Skarbu, objawiwszy o tym Najwyższemu rozkazie założycielom pomienionej kompanii, doniósł o tém Rządzącemu Senatowi, dla opublikowania. (Op. przez R. S. 13-go Kwietnia 1838 r.)

— Jego Cesarska Mość, dla dopomożenia urządzeniu wольныхъ цеховъ майтков, założonych na ośnwie dodatku do 595 artykułu dalszego ciągu Połączenia Praw tomu XI ustaw handlowych, w miastach *Nikopolu*, *Gus*

вовъ торговыхъ, въ городахъ Никополь—Екатеринославской и Алешкахъ—Таврической Губерніи, въ 8-й день минувшаго Марта, въ следствие представленія Г. Министра Финансовъ, рассмотрѣннаго въ Комитетъ Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Дозволить казеннымъ крестьянамъ, мѣщанамъ, отпущеннымъ на волю и разночинцамъ, по увольненіи ихъ отъ обществъ, къ коимъ приписаны, поступать въ сказанные цехи, хотя бы числились на нихъ податными, по прежнему состоянію, недоимки; но съ тѣмъ, что бы таковыя были съ нихъ дозвѣскиваемы и по поступленіи въ цехи. 2) Поступленіе въ оныя цехи дозволить при самыхъ рекрутскихъ наборахъ, и даже при состояніи на очередь, если просьба о семъ будетъ подана до объявленія рекрутскаго набора. (Оп. Пр. Сен. 14 Апрѣля 1838 г.)

— По положенію Комитета Г. Министровъ Государь Императоръ въ 22-й день минувшаго Февраля, Высочайше повелѣть соизволилъ: разрѣшить помѣщеніе въ Харьковскій Институтъ благородныхъ дѣвицъ и воспитанницъ изъ дочерей такихъ купцовъ, кои, прослуживъ въ городскихъ должностяхъ по выборамъ Общества не менѣе шести лѣтъ, въ послѣдствіи, по бѣдности или другимъ несчастнымъ случаямъ, принуждены были перейти изъ купеческаго въ мѣщанское званіе. (Опуб. Прав. Сен. 15 Апрѣля 1838 года).

— Его Императорское Величество, для введенія надлежащаго единообразія въ исчисленіи лѣтъ службы Чиновниковъ, находившихся въ походахъ противъ непріятеля, по положенію Комитета Г. Министровъ въ 15-й день минувшаго Марта Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить въ обязанность всѣмъ мѣстамъ, которыя вносятъ представленія въ сей Комитетъ, при назначеніи пенсіи таковымъ Чиновникамъ и ихъ семействамъ, входить предварительно въ сношеніе съ Инспекторскими Департаментами Военнаго и Морскаго Министерствъ, по принадлежности, о томъ, сколько кому должно прибавить службы на основаніи 1409 ст. Св. Пенс. Устава; буде же при семъ встрѣтятся какія либо недоумѣнія, или разногласія, то о пенсіяхъ и пособіяхъ за службу сихъ лицъ дѣлать особыя отъ третнихъ вѣдомостей представленія съ подробнымъ объясненіемъ всѣхъ обстоятельствъ. (Опубл. Правител. Сен. 14 Апрѣля 1838 г.)

— Въ минувшій Вторникъ, 19-го Апрѣля, Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ ошастливилъ С. Петербургскій Университетъ Своимъ посвѣщеніемъ. Въ 3-мъ часу по полудни Государь Наслѣдникъ, въ сопровожденіи Г. Генераль-Адъютанта Кавелина, и Флигель-Адъютантовъ Юрьевича и Назимова, изволилъ прибыть въ Университетъ, и встрѣченъ былъ у подъезда Г. Попечителемъ С. Петербургскаго Учебнаго Округа и Ректоромъ Университета, а при входѣ Его Высочествомъ Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія. Его Императорское Высочество изволилъ осматривать галерею, въ которой помѣщены библіотека и минеральный кабинетъ; кабинетъ физическій; залу ПЕТРА Великаго, возобновленную въ томъ самомъ видѣ, какъ она была при первоначальной постройкѣ зданія 12-ти Коллегій; залу торжественныхъ собраній и церковь; посетилъ университетскія аудиторіи, и останавливался на лекціи Профессора Русской Исторіи Устрялова, съ ободрительнымъ для преподавающаго вниманіемъ. При выходѣ изъ аудиторій, Его Императорское Высочество изволилъ сдѣлать вопросъ: „Записываютъ ли студенты во время лекцій со словъ профессора?“ Утѣшительно угадывать просвѣщенную мысль Государя Цесаревича при семъ вопросѣ.

— Его Императорское Высочество, по осмотрѣ Университета, изволилъ со свитою своею, въ сопровожденіи Его Высочествомъ Г. Министра, и Его Сіятельства Г. Попечителя, отправиться пѣшкомъ въ Академію Наукъ, гдѣ Августѣйшій Посѣтитель былъ встрѣченъ у входа Музея Непремѣннымъ Секретаремъ Академіи и Г. Директорами разныхъ отдѣленій Музея. Его Императорское Высочество изволилъ со вниманіемъ осматривать Музей Азіатскій, этнографическій, минералогическій, зоотомическій, зоологическій и ботаническій, и отправившись съ тѣмъ пѣшкомъ въ старое зданіе Музеума (кунсткамеру), посетилъ Кабинетъ ПЕТРА Великаго, библіотеку, минцъ-кабинетъ и Египетскій музей. Употребивъ безъ малаго часъ на осмотръ сихъ драгоценныхъ коллекцій, Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ оставилъ Академію, изъѣздивъ лицомъ, сопровождавшимъ Его Императорское Высочество, въ самыхъ лестныхъ выраженіяхъ, Свое удовольствіе. (А. В.)

— Съ наступленіемъ весенней погоды возобновились работы надъ построеніемъ Исаіевскаго Собора, а именно нынѣ оканчиваютъ поднятіе двадцати че-

бернѣи Екатеринославской и Алешкахъ, Губерніи Таврической, дня 8-го зeszаго Марца, на skutek przedstawienia P. Ministra Skarbu, rozpatrzonego w Komitecie PP. Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył: 1) Dozwolić skarbowym włościanom, mieszczańom, udarowanym wolnością i różnocyńcom, po ich uwolnieniu od gmin, do których są przypisani, wstępować do pomienionych cechów, chociażby na nich liczyły się zaległości podatkowe, z pierwszego ich stanu; z tѣm atoli, iżby zaległości te były z nich uzyskiwane i po zapisaniu się do cechów. 2) Zapisywanie się do tych cechów dozwolić przysamych naborach rekrutów, a nawet przy liczeniu się na kolei, jeżeli prosba będzie o tѣm podana przed ogłoszeniem naboru rekruckiego. (Op. przez R. S. 14-go Kwietnia 1838 roku).

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 22-m zeszłego Lutego, Najwyżej rozkazać raczył: dozwolić przyjmować do Charkowskiego Instytutu Szlacheńnych Panien i wychowawicę z córek takich kupców, którzy, wysłużywszy w obowiązkach miejskich z wyborow gminy nie mniej nad lat sześć, w późniejszym czasie, dla ubóstwa albo innych nieszczęśliwych przygod, zmuszeni byli przejść ze stanu kupieckiego do mieszczańskiego. (Op. przez Rz. Sen. 15 Kwietnia 1838 r.)

— Jego Cesarska Mość, dla wprowadzenia należytej jednostajności w liczeniu lat służby Urzędników, którzy się znajdowali w wyprawach przeciwko nieprzyjacielowi, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów w dniu 15-m zeszłego Marca Najwyżej rozkazać raczył: postanowić za obowiązek wszystkim urzędom, które czynią przedstawienia do tego Komitetu, przy назначeniu pensyi takim Urzędnikom i ich rodzinom, wchodzić pierwiej w znoszenia się z Departamentami Inspektorskimi Ministerium Wojny i Morskiego, podług należytości, o tѣm, ile komu należy dodać służby, na ośnowie 1,409 artykułu Potęczenia Ustaw o pensyi; jeżeli zaś napotkają się w tѣm jakiegokolwiek niezrozumienia, albo niezgodności, tedy o pensyach i wsparciach za służbę tych osób, czynić oddzielne od tercyałowych wiadomości, przedstawienia ze szczegółowemi wyrażeniami wszystkich okoliczności. (Op. przez Rz. Sen. 14-go Kwietnia 1838 r.)

— Zeszłego Wtorku, dnia 19-go Kwietnia, Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Jego Mość uszczęśliwił swą bytnością S. Petersburski Uniwersytet. O godzinie 3 ej z południa Następca Cesarzewicz, przeprowadzany przez P. Jenerał-Adjutanta Kawelina, i skrzydłowych Adjutantów Jurjewicza i Nazimowa, raczył przybyć do Uniwersytetu, i był spotkany u zajazdu przez P. Kuratora S. Petersburskiego okręgu szkolnego i Rektora Uniwersytetu, a przy wejściu przez P. Ministra Narodowego Oświecenia. Jego Cesarska Wysokość raczył oglądać galeryę, w której się znajduje biblioteka i gabinet fizyczny; salę PIOTRA Wielkiego, odnowioną w tym samym kształcie, w jakim była przy pierwszemu wybudowaniu gmachu 12-tu Kollegij; salę publicznych posiedzeń i kaplicę; odwiedził audytorya uniwersyteckie, i zatrzymywał się na lekcyi Professora Historii Rosyjskiej Ustriałowa, z zachęcającą dla wykładającego uwagą. Przy wyjściu z audytoryow, Jego Cesarska Wysokość raczył uczynić zapytanie: „Czy notują sobie studenci w czasie lekcyj słowa Professora?“ Pocięszającą jest rzeczą odgadywać oświeconą myśl Cesarzewicza Jego Mości przy tѣm zapytaniu.

— Jego Cesarska Wysokość, po obejrzeniu Uniwersytetu, ze swoim orszakem, w towarzystwie Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra Narodowego Oświecenia i Jaśnie Oświeconego P. Kuratora, raczył udać się piechotą do Akademii Nauk, gdzie Najjaśniejszy Gość był spotkany u wejścia do Muzeum przez dożywotniego Sekretarza Akademii i PP. Dyrektorów różnych oddziałów Muzeum. Jego Cesarska Wysokość raczył z uwagą oglądać Muzea azyatyckie, etnograficzne, mineralogiczne, zoologiczne, zoologiczne, i botaniczne, i u dawszy się potem piechotą do starego gmachu Muzeum (Kunstkamery), odwiedził Gabinet PIOTRA Wielkiego, bibliotekę, gabinet monet i muzeum egiptskie. Przepędziwszy blisko godzinę na obejrzeniu tych drogich kolekcij, Cesarzewicz Następca opuścił Akademię, oświadczywszy osobom, które przeprowadzały Jego Cesarską Wysokość, w najpochlebniejszych wyrazach, swe zadowolenie. (G. A.)

— Za nadejściem pogody wiosennej, odnowiły się roboty około budowania Katedry Sw. Izaaka, a mianowicie kończą teraz podjęcie dwudziestu czterech ko-

тырехъ колоннъ, назначенныхъ къ украшенію главнаго купола храма. Колонны сѣи имѣютъ 24 фута въ вышину и состоятъ изъ одного куска гранита; всѣхъ ихъ простирается до 200,000 фунтовъ. Помощію подвижнаго деревяннаго стелажя, въ два часа времени, поднимаютъ сѣю тяжесть на высоту слишкомъ двухъ сотъ футовъ: предпріятіе гигантское, не имѣвшее донынѣ примѣра. Къ 1-му Мая, будутъ поставлены на мраморномъ стибобатѣ купола всѣ двадцать четыре колонны; ихъ нынѣ остается поднять только четыре. Весь храмъ, коего наружная отдѣлка будетъ окончена въ 1841 году, будетъ имѣть 340 футовъ вышины; онъ будетъ украшенъ снаружи 112 колоннами изъ краснаго гранита, четырьмя фронтоисписами съ бронзовыми барельефами, въ 112 футовъ въ длину, и сводами съ украшеніями изъ того же металла. Главный куполъ, въ 109 футовъ въ діаметрѣ, обнесенный колоннадою, будетъ начинаться въ 168-ми футахъ надъ основаніемъ зданія. На квадратномъ планѣ, вокругъ главнаго купола, будутъ расположены четыре малые купола, съ вызолоченными сводами, подобно главному. (С. В.)

— Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, въ дополненіе къ окружному предложенію своему отъ 3 Ноября прошедшаго года, постановилъ еще слѣдующее:

Студентъ, оставившій одинъ изъ Университетовъ и желавшій, по истеченіи за тѣмъ болѣе полугодія, поступить въ другой, долженъ подвергнуться въ послѣднемъ испытанію отъ выдержанія котораго зависить принятіе его въ соответственный знаніямъ его курсъ и сообразно съ тѣмъ зачетъ времени пребыванія въ прежнемъ Университетѣ. (Ж. М. Н. П.)

СТАТИСТИКА.

Промышленность, Торговля и т. д.

Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, за 1836 годъ. (Продолженіе).

П а м я т н и к и.

Еще въ 1835 году окончены на Горношнитскомъ мраморномъ заводѣ памятники *Ермаку*; въ минувшемъ 1836 году, онъ привезенъ въ *Тобольскъ* для помѣщенія на назначенное мѣсто; опредѣленный въ *Тобольскую Строительную Коммисію* Капитанъ Корпуса Инженеровъ Путей сообщенія *Биркинъ*, принявъ на себя исполненіе сего въ будущемъ лѣтѣ. Между тѣмъ, согласно ходатайству Генераль-Губернатора Западной Сибири, я относился къ нѣкоторымъ значительнымъ Сибирскимъ заводчикамъ съ вопросомъ: не пожелаютъ ли они принять на свой счетъ отдѣлку хотя части той рѣшетки, которую положено обнести садъ, предназначенный вокругъ памятника; въ слѣдствіе сего приглашенія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Демидовъ* и Корнетъ *Яковлевъ* прислали въ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ каждый по 3 т. рублей, на устройство сей рѣшетки.

Академикомъ Императорской Академіи Художествъ *Гальбергомъ* готовится модель памятника *Державину*, который Ваше Императорское Величество, при посѣщеніи Казанскаго Университета, 20 Августа минувшаго года, повелѣли поставить на срединѣ обширнаго Университетскаго двора, окруженнаго принадлежащими къ оному зданіями и составляющаго нѣкоторымъ образомъ внутреннюю площадь.

Проекты памятника творцу Исторіи Государства Россійскаго *Карамзину*, и барельефовъ оного, составлены также Академикомъ *Гальбергомъ* и удостоены разсмотрѣнія и одобренія Вашего Императорскаго Величества. Сей памятникъ, по Высочайшей волѣ Вашей, долженъ быть поставленъ въ *Симбирскѣ*, на площади между домомъ Губернатора, Гимназіею и оградой Спасскаго женскаго монастыря.

По представленію Тамбовскаго Гражданскаго Губернатора, дозволено С. Петербургскому 1-й гильдіи купцу *Небутонову* соорудить собственнымъ иждивеніемъ памятникъ Императору ПЕТРУ I-му, въ *Липецкѣ*, близъ минеральнаго источника, въ воспоминаніе открытія оного симъ Великимъ Монархомъ, и съ тѣмъ вмѣстѣ учрежденія тамъ чугуноплавильнаго литейнаго завода, и самаго основанія города Липецка. На семь памятникъ будетъ слѣдующая, утвержденная Вашимъ Императорскимъ Величествомъ надпись:

Незабвенному,
Вездѣ и во всемъ Великому,
Отцу Отечества,
Императору ПЕТРУ Первому,
Основателю нашего города,
Указавшему въ немъ
Новые цѣлебные источники
И новыя средства
Богатства народнаго.
(Окончаніе впрѣдъ).

lumn, przeznaczonych do ozdoby głównej kopuły. Kolumny te mają 24 stop wysokości i są z jednej sztuki granitu; ważą do 200,000 funtów. Za pomocą ruchomej dźwigni drewnianej, w przeciągu dwóch godzin, podejmują ten ciężar na wysokość więcej jak dwóch set stop: jest to przedsięwzięcie olbrzymie, niemające dotych czas przykładu. Do 1-go Maja, będą postawione na marmurowym podłożu kopuły wszystkie dwadzieście cztery kolumny; teraz pozostaje wznieść ich tylko cztery. Cała świątynia, której zewnętrzna robota zostanie ukończoną w roku 1841, będzie miała 340 stop wysokości; zewnątrz będzie ozdobiona 112 kolumnami z granitu czerwonego, czterema frontonami z brązowymi płaskorzeźbami, 112 stop długimi, i sklepieniami z ozdobami z tegoż metalu. Główna kopuła, mająca 109 stop średnicy, otoczona kolumnadą, będzie się zaczynała w 168 stopach nad osnową budowy. Na planie kwadratowym, naokoło kopuły głównej, będą rozłożone cztery małe kopuły, z pończonemi sklepieniami, podobnie do głównej. (P. P.)

— P. Minister Narodowego Oświecenia, na dopełnienie do okólnego swego przełożenia pod dnem 3-m Listopada roku zeszłego, postanowił jeszcze co następuje:

Student, który opuścił jeden z uniwersytetów, i po upływie potem więcej jak pół roku, życzyłby wejść do innego, powinien ulegać w ostatnim egzaminowi, od zdania którego zależy przyjęcie go do odpowiedniego jego naukom kursu i zgodnie z tē m liczenie czasu zostawania w pierwszym Uniwersytecie. (D. M. N. O.)

STATYSTYKA.

Przemysł, Handel i t. d.

Zdanie Sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych, za rok 1836.

(Ciąg dalszy).

P o m n i k i.

Jeszcze w roku 1835, ukończony został w *Górnożytskim* zakładzie wyrobów marmurowych, pomnik *Jermaka*; a w r. 1836 sprowadzono go do *Tobolska*, celem postawienia na przeznaczonym miejscu. Kapitan Inżynierów komunikacji dróg, *Birkin*, mianowany członkiem Kommissyi budowniczej *Tobolskiej*, podjął się uskutecznienia tego zamiaru w ciągu następnego lata. Jednocześnie na prośbę Jenerał-Gubernatora *Syberyi* zachodniej, znośiłem się z kilku znakomitymi posiadaczami fabryk w *Syberyi*, w celu uznania: czyliby nie chcieli mieć udziału w poniesieniu, chociażby w części, kosztów sprawienia kraty, którą zamierzono opasać ogród, w koło Rzeczonoego pomnika założyć się mający; w skutek tego, rzeczywisty Radzca Stanu *Demidow* i Kornet *Jakowlew*, przystali do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, po 3,000 rub. as. na sporządzenie tejże kraty.

Akademik Cesarzowski Akademii Sztuk Pięknych, *Halberg*, trudni się wyrobieniem modelu pomnika dla *Dierżawina*, który Wasza Cesarzowska Mość przy zwiedzaniu Uniwersytetu Kazańskiego, dnia 20 Sierpnia r. z. wystawić rozkazała w śródku obszernego dziedzińca przy Uniwersytecie, opasanego należąciami do Uniwersytetu gmachami, i stanowiącego niejako plac wewnętrzny.

Projekta tak pomnika dla pisarza historyi Państwa Rossyjskiego, *Karamzina*, jako i niskorzeźb do tegoż, przygotowane także przez akademika *Halberga*, zwróciły na siebie uwagę Waszej Cesarzowskiej Mości i zjednały artyście Jego pochwałę. Pomnik ten, z Najwyższej woli Waszej Cesarzowskiej Mości ma być postawiony w *Simbirsku*, na placu, pomiędzy domem Gubernatora, Gimnazjum i murem Spaskiego klasztoru zakonnic.

Na przedstawienie Gubernatora Cywilnego *Tambovskiego*, pozwolono *Niebuszenom*, kupcowi *Petersburskiemu* 1-szej gildy, wystawić własnym kosztem pomnik dla Cesarza PIOTRA I, w *Lipecku*, nad źródłem wody mineralnej, na pamiątkę odkrycia tegoż źródła przez Wielkiego tego Monarchę, tudzież na pamiątkę założenia tamże *Indwisarni* żelaznej, i początku samego miasta *Lipecka*. Na pomniku tym będzie następują, przez Waszą Cesarzowską Mość zatwierdzony napis:

Niezapomnemu,
Wszędzie i we wszystkiem Wielkiemu,
Ojcu Ojczyzny,
CESARZOWI PIOTROWI PIERWSZEMU,
Założycielowi naszego miasta,
W którym odkrył
Nowe źródła uzdrawiające
I nowe śródki
Bogactwa narodowego.
(Dokończenie nastąpi).

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТІЯ.

Краковъ, 30-го Апрѣля.

Именемъ здѣшняго Академическаго Сената, объявленъ конкурсъ для кафедръ популярной физики и механики для артистовъ и ремесленниковъ въ Ягеллонскомъ Университетѣ, изъ коихъ первая, по произволу Профессора, можетъ быть преподаваема на польскомъ или латинскомъ языкахъ, вторая должна преподаваться на польскомъ языкѣ, по 9 часовъ въ недѣлю. Жалованье 6,000 зл. (G. C.)

Австрія.

Пресбургъ, 25-го Апрѣля.

Изъ Грана пишутъ, что изъ числа 853 домовъ въ этомъ городѣ, осталось послѣ наводненія только 150, и тѣ почти разрушены и по большей части не годны для жительства. Цѣлыя улицы завалены обломками. Жители, скитаясь безъ пристанища посреди развалинъ, горько жалуются на свою участь. Королевскій комиссаръ Г-нъ Эмерикъ Гейя, принявъ благоразумныя и дѣятельныя мѣры, для подавнїи помощи несчастливцамъ, лишеннымъ убѣжища, и для снабженія ихъ продовольствіемъ. Благодаря симъ распоряженіямъ, жителямъ не чего опасаться голода и всѣхъ сопровождающихъ его бѣдствій. (O. G. Ц. П.)

Франція.

Парижъ, 28-го Апрѣля.

Утверждаютъ, что Баронъ Мортъе наименованъ будетъ Посланникомъ въ Туринъ, вмѣсто Г-на Румини.

— Говорятъ, что первое предположеніе, чтобы отправить Маршала Сульта Посланникомъ на коронацію въ Лондонъ, сдѣлано Г-мъ Дюпенемъ. Маршалъ Жераръ сильно поддерживалъ этотъ выборъ у Короля, и даже будто сказалъ по сему предмету: „Сультъ знатнѣйшая особа, военной силы Французскаго государства. — Предлагаю уже разное количество суммъ, какую должно опредѣлять Правительству Маршалу Султу на издержки по представленію въ Лондонъ; по донесеніямъ *Courier français* онъ получилъ 500,000 фр. и это кажется очень много, особенно при такихъ нуждахъ, какія обременяютъ Францію. Впрочемъ она незначуща, если обратить вниманіе на пышность, съ какою въ подобныхъ обстоятельствахъ являются Англичане и какую вѣроятно и теперь покажутъ. Не должно забывать, что когда Герцогъ Нортумберландскій прибылъ въ Парижъ на коронацію Карла X, издержки по посольству его, составляли 6 мил. фр. хотя известно, что въ Парижъ все гораздо дешевле, нежели въ Лондонъ.

— Уведомляютъ изъ Тулона отъ 18-го ч. с. м.: „Ежедневно отправляютъ отсюда отряды войска въ Африку, куда отплыло уже болѣе 5,000 чел. Кроме того ожидаютъ нѣсколько новыхъ баталіоновъ, предназначенныхъ въ Бону.“

— Принца Жоанвильскаго ожидали въ Мартынику; эта колонія находится въ самомъ цвѣтущемъ состояніи. Собрана уже складка для бала предположеннаго дать Принцу.

— Инженеръ, который будетъ управлять постройкою желѣзной дороги изъ Парижа въ Версаль, третьяго дня представлялся Королю, которому представилъ весь планъ и чертежъ дороги. Король, кажется былъ очень доволенъ когда сказали ему, что упомянутая дорога будетъ окончена въ этомъ же году.

— Уведомляютъ изъ Байонны отъ 21 Апрѣля: „Барону Каронделю поручено прикрывать Мадридъ и ведущія къ нему дороги, а между тѣмъ *Ириарте* будетъ преслѣдовать Карлистовъ, которые подъ командою Графа *Негри* отступаютъ къ Сьерра де ла Лерма. — *Эспартеро* съ 9,000 чел. прибылъ 15-го ч. въ Мирандо дель Эбро. Все войско двинется къ Логронью. Какъ только войска займутъ свои мѣста, предпринята будетъ на Карлистовъ общая атака. *Эспартеро* оставилъ три баталіона въ Паленціи, Бургосѣ и Лермѣ. — Съ Наваррской границы уведомляютъ, что Карлисты устрояютъ новую экспедицію въ внутрь государства, которою командовать намѣренъ самъ *Донъ Карлосъ*, если только появленіе новаго непріятеля подѣ начальствомъ *Мунагорри*, не уничтожитъ всѣхъ плановъ и предположеній.

30-го Апрѣля.

Интендантъ Маршала Сульта, отправился уже въ Лондонъ, чтобы все приготовить къ принятію чрезвычайнаго посольства.

— Французскій Консулъ въ Тунисѣ доноситъ, что вѣроятно Султанское Правительство, не довольно тамошнимъ Беемъ, за то, что онъ приказалъ въ прошломъ году задушить своего Министра благопріятствовавшаго Портъ, отправить въ Тунисъ наряженный въ Истамбулъ флотъ. Въ томъ, что предостереженіе

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Kraków, 30 Kwietnia.

Imieniem tutejszego Senatu Akademickiego, ogłoszony został konkurs na katedrę fizyki i mechaniki popularnej dla artystów i rzemieślników, w uniwersytecie Jagiellońskim, z których pierwsza, według upodobania Profссора, w języku polskim lub łacińskim wykładana, druga zaś w języku polskim dawana być ma, po 9 godzin w tygodniu. Pensya 6,000 zł. (G. C.)

AUSTRIA.

Presburg, 25 Kwietnia.

Piszą z Gran, że to miasto po ostatnim zalewie tak mocno ucierpiało, iż z 853 domów pozostało tylko 150, znacznie jednak uszkodzonych i po większej części niezdatnych do mieszkania. Całe ulice zupełnie wyludnione i gruzami okryte, pomiędzy którymi błądzą, jak cienie, nieszczęśliwi właściciele domów, gorzkie na swą teraźniejszą niedolę rozwodząc skargi. Królewski Komissarz, P. Emeryk Hęya, zatrudnia się świetle i czynnie dawanіемъ pomocy pozabawionym przytułku, tudzież ściąganiem i rozdawaniem żywności, przez co zapobiegł, że głód i wszystkie wynikające ztąd nieszczęścia są oddalone od tego siedliska nędzy. (G.R.K.P.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 28 Kwietnia.

Zapewniają, że Baron *Mortier* będzie mianowany Posłem do Turynu, na miejsce Pana *Rumigny*.

— Zapewniają, że pierwszy pomysł, ażeby wysłać Marszałka *Soulta* w poselstwie na koronację do Londynu, pochodzi od Pana *Dupin*. Marszałek *Gérard* popierał mocno ten wybór u Króla, miał nawet w tym względzie powiedzieć: — „*Soult*, jest najznakomitszą personifikacją wojskowej potęgi kraju francuzkiego.“ — Rozmaicie podawano już wysokość summy, jaką Rząd przeznacza Marszałkowi *Soulto* na reprezentację w Londynie. Podług *Courier français*, dostanie on 500,000 franków, co, patrząc na liczbę, zdaje się wielką rzeczą, zwłaszcza przy tylu potrzebach, jakie naciskają Francją. Jednakże jest ona mało znaczącą, zwracając uwagę na zbytek, z jakim występują Anglicy w podobnych okolicznościach, a zapewne i teraz wystąpią. Nie trzeba zapominać, iż kiedy Xiążę *Northumberland* przyjechał do Paryża na koronację *Karola X*, kosztą jego posłannictwa uczyniły 6 millionów franków, lubo wiemy, że w Paryżu wszystko jest bez porównania tańsze, jak w Londynie.

— Donoszą z Tulonu pod d. 18 b. m.: „Codziennie posyłają ztąd oddziały wojska do Afryki, gdzie popłynęło już przeszło 5,000 ludzi. Prócz tego spodziewano się przybycia kilku świeżych batalionów, przeznaczonych do Bony.“

— Xięcia *Joinville* spodziewano się w Martynice, która osada znajduje się w stanie całkiem kwitnącym. Zebrano już składkę na bal, który będzie dany dla Xięcia.

— Inżynier, który będzie kierował budową kolei żelaznej z Paryża do Wersalu, był dnia wczorajszego przedstawiony Królowi, któremu okazał cały plan i rys tej drogi. Król zdawał się być bardzo zadowolonym, gdy mu powiedzieli, że rzeczona kolej w tym jeszcze roku zostanie zapewne ukończona.

— Donoszą z Bayonny, pod 21 Kwietnia. — Baron *Carondelet* otrzymał zlecenie załatwiać Madryt i drogi do niego prowadzące, a tymczasem *Iriarte* uda się w poгонъ za Karolistami, którzy pod dowództwem Hrabiego *Negri*, cofają się do Sierra-de-la-Lerma. — *Espartero* przybył d. 15 do Miranda-del-Ebro na czele 9,000 ludzi. Całe wojsko posuwa się ku Logroño. Jak tylko zajmą wojska wskazane im stanowiska, będzie przedsięwzięty powszechny atak na Karolistów. *Espartero* zostawił trzy bataliony w Palencia, Burgos i Lerma. — Od granicy Nawarryjskiej donoszą, że Karoliści przypisabiali nową wyprawę w głąb kraju, na czele której sam *Don Carlos* stanąć zamierzał, jeżeli tylko zjawienie się nowych przeciwników pod dowództwem *Munagorri*, nie obróci wniwecz wszystkich planów i zachodów.

Dnia 30-go.

Intendent Marszałka *Soulta*, pojechał już do Londynu, dla przygotowania wszystkiego na przyjęcie nadzwyczajnego poselstwa.

— Konsul francuzki w Tunecie, doniósł o podobieństwie, iż Rząd Sultanski, rozgniewany na tamtejszego Beja, że kazał w roku przeszłym udusić swego Ministra, przychylnego Portie, wysłał do Tunetu przygotowaną flotę w Stambule. Ze to ostrzeżenie zwróciło uwagę Rządu, przekonywa rozkaz przygotowania floty

это обратило вниманіе Правительства, убѣждаетъ приказаніе на счетъ приготовленія наблюдательнаго флота.

— Жур. Прѣній сообщаетъ: „Всѣ письма и журналы съ Испанской границы согласны въ томъ, что предпріятія *Мунагорри* не были удачны.

— По донесеніямъ *Sentinelle des Pyrenées*, власти города Байонны получили повелѣніе, принимать Инфанта *Донъ Франциска* съ почестями должными его фамиліи и достоинству. — Тотъ же журналъ уведомляетъ, что въ Наваррѣ выпалъ чрезвычайный снѣгъ, прекратившій на нѣсколько дней всѣ сообщенія.

— Изъ Логроньи уведомляютъ отъ 19-го числа, что какъ только *Эспартеро* узналъ о движеніяхъ *Мунагорри*, отправилъ тотчасъ Офицера въ Мадридъ, представляя Правительству, о немедленномъ изданіи прокламаціи къ Бискайцамъ, ручающей за ихъ привилегіи или *фуэросъ*. — Въ письмахъ изъ Эстеллы отъ 18-го ч. утверждаютъ, что тамъ господствовало большое смущеніе, по случаю появленія новаго непріятеля, который между прочимъ, отнялъ уже у Карлистовъ денежный транспортъ, отправленный изъ Толосы въ Каталонію. Въ Эстеллѣ арестовано много Наварцевъ и Бискайцевъ проживающихъ тамъ, а Кастильскіе Карлисты убѣждаютъ *Д. Карлоса* чтобы также арестовать Генерала *Виллареала* и другихъ начальниковъ изъ Наварры или Бискаи.

А н г л і я.

Лондонъ, 28-го Апрѣля.

Нижняя Палата начала вчера дальнѣйшія заведенія по окончаніи вакацій, совѣщаясь о биллѣ на счетъ литературской собственности. Билль по продолжительномъ чтеніи, отправленъ въ комитетъ Палаты, который намѣренъ отвергнуть оный, и именно постановилъ, что когда наступитъ очередь третьяго чтенія, чтобы предложить отсрочку его до шести мѣсяцевъ, что значить отказъ; предложеніе это вѣрно удержится. — Верхній Парламентъ производилъ первое послѣ праздника засѣданіе и занимался поданными прошеніями.

— Слышно, что Королева согласилась на отміну дня предназначеннаго для коронаціи, въ слѣдствіе чего, коронація происходить будетъ не 26 но 28 Іюня. Кажется, что нѣтъ тому другой причины, кромѣ той, что 26-го ч. скончался Георгъ IV, дядя Королевы.

— Нидерландскій Посланникъ отправится въ отпускъ въ Гагу; во время отсутствія его, будетъ исполняющимъ дѣла Баронъ *Бенкюкъ*.

— Правительство и Остъ-Индская компанія, будто получили уведомленіе, что Персидскій Шахъ взялъ наконецъ Герать, и двинулся съ своимъ войскомъ въ предѣлы области Лагоры, примыкающей къ Англійскимъ владѣніямъ въ Остъ-Индіи. (G. C.)

Б е л г і я.

Брюссель, 30-го Апрѣля.

Здѣшніе журналы опровергаютъ теперь распространное прежде извѣстіе, что Король и Королева поѣдутъ въ Лондонъ къ коронаціи Королевы *Викторіи*. (A.P.S.Z.)

Г е р м а н і я.

Ганноверъ, 28-го Апрѣля.

Король возвратился изъ Брунсвика, а между тѣмъ дѣлаютъ приготовленія для путешествія въ Берлинъ, которое непременно послѣдуетъ въ половинѣ Мая. Король возьметъ съ собою весь генеральный штабъ, — доказательство, что онъ намѣренъ явиться съ блескомъ. Слышно также, что Король желаетъ быть въ Лондонѣ при коронаціи своей племянницы Королевы *Викторіи*, причемъ происходить будетъ большое семейственное совѣщаніе, но неизвѣстно будетъ ли въ тоже время разсматриваемъ предметъ Ганноверскаго уложенія, и о бракосочетаніи нашего Принца съ одною родственною Принцессою. — Королева для поправленія здоровья отправится къ внутреннимъ минеральнымъ водамъ въ Ребургъ.

— Несобравшійся еще до сихъ поръ комплектъ второй палаты Государственныхъ Штатовъ, причиною, что сеймовыя наши дѣла, до сихъ поръ не производятся. Всѣ любопытствуютъ, какія по сему мѣры предприметъ Правительство. (G. C.)

Ш в е й ц а р і я.

Бернъ, 25-го Апрѣля.

Жур. Другъ Законовъ уведомляетъ: „24 Апрѣля кажется происходили очень важныя тайныя переговоры о церковныхъ дѣлахъ въ Швейцаріи въ монастырѣ Ст. Урбанъ. Французскій Посланникъ Герцогъ *Монтебелло*, присутствовалъ тамъ и торжественно

обсервациею.

— *Journ. des Deb.* повѣда: „Всѣхъ корреспонденты и ежедневники знад границы испанской согласны въ доносеніи, что не удались предпріятія зачѣтые чрезъ *Munagorrego*.

— Подлугъ *Sentinelle des Pyrenées*, власти miasta Bayonny достаѣли розказъ, азебы przyjmowały Infanta *Don Francisco*, зъ honorami, urodzeniu i godności jego należnemi. — Tenże dziennik pisze, że w Nawarrze spadły śniegi nadzwyczajne, przez co wszelki związek od dni kilku przerwany został.

— Z Logrono donoszą pod d. 19, że, jak tylko dowiedział się *Espartero* o poruszeniachъ *Munagorrego*, wysłał natychmiastъ oficera gońcemъ do Madrytu, proponującъ Rządowi, aby pośpieszono bezzwłocznie zъ wydaniemъ odezwy do Biskajczyków, zaręczającъ tymże ichъ *fueros*. — W listachъ pisanychъ d. 18 zъ Estelli, zapewniają, że panowała tamъ wielka trwoga zъ powodu zjawienia się nowego nieprzyjaciela, który, między innemi, zabrałъ jużъ Karolistomъ transportъ pieniężny, zъ Tolozy do Katalonii wysłany. Wъ Estelli aresztowano wielu Nawarczykówъ i Biskajczyków, tamże bawiącychъ, a kastylijscy Karoliści nalegają na *Don Carlosa*, азебы kazałъ także aresztować Jenerała *Villareal* i innychъ naczelników, rodemъ zъ Nawarry lub Biskai. (G. C.)

A n g l i a.

Londyn, dnia 28-go Kwietnia.

Izba Niższa rozpoczęła dnia zawczorajszego dalsze posiedzenia swoje po skończonychъ feryachъ wielkanocnychъ, naradzającъ się nadъ билемъ o własności literackiej, który po drugiemъ odczytaniu, do Komitetu Izby odesłano, ten zaś jestъ za jego odrzuceniemъ, to jestъ: postanowiłъ, gdy przyjdzie kolejъ trzeciego odczytania, proponować odłożenie takowego do sześciu miesięcy, co znaczy odrzucenie; ten wniosekъ utrzyma się niezawodnie. — Izba wyższa, miała wczora pierwsze po świętachъ posiedzenie i zajmowała się podanymi petycjami.

— Słychać, że Królowa zgodziła się na to, азебы zmienić dzieńъ na koronacyę przeznaczony, wъ skutku czego odbędzie się takowa d. 28 nie 26 Czerwca. Zdaje się, że niemasz wъ témъ innej przyczyny nadъ tę, że dzieńъ 26, byłъ dniemъ zgonu *Jerzego IV*, stryja Królowy.

— Poseł Niderlandzki Panъ *Dedel*, wyjedzie za urlopemъ do Hagi; zastępować go będzie Sekretarzъ Poselstwa Baronъ *Benkjuick*, jako sprawujący interessa.

— Rządъ i kompania Wschodnio-indyjska mieli otrzymać doniesienie, że Szachъ perski zdobyłъ nareszcie Heratъ i posunął się zъ wojskiemъ swoimъ wъ granice kraju Lahore, dotykającego posiadłości angielskichъ wъ Indyachъ Wschodnichъ. (G.C.)

B e l g i a.

Bruxella, 30 Kwietnia.

Dzienniki tutejsze zaprzeczają teraz rozszerzonej dawniej wiadomości, że Królъ i Królowa udadzą się na koronacyę Królowej *Wiktoryi* do Londynu. (A.P.S.Z.)

N i e м с к у.

Hannover, 28-go Kwietnia.

Królъ powrócił zъ Brunswiku, a tymczasem czynią przygotowania do podróży do Berlina, która niezawodnie około połowy Maja ma nastąpić. Królъ bierze zъ sobą cały swój штабъ główny, co dowodzi, że postanowiłъ świetnie wystąpić. Słychać także, iż życzeniemъ jestъ Króla byдъ wъ Londynie na koronacyi swej dostojnej synowicy, Królowy *Wiktoryi*, przyczemъ odbędzie się zapewne wielka rada familijna, ale niewiadomo: czy będzie rozbiegany na niej przedmiotъ ustawy Hannoverkiej i o małżeństwie naszego Królewicza zъ pewną blisko spokrewnioną Xiężniczką. — Królowa, pojedzie dla wzmocnienia zdrowia swego do krajowychъ wódъ mineralnychъ wъ Rehburgu.

— Trwająca dotądъ jeszcze niezupełność drugiej Izby Stanowъ Królestwa, jestъ przyczyną, że sejmowe sprawy nasze, zostają dotądъ wъ zawieszeniu. Obudzona jestъ ciekawość wszystkichъ, jakie też środki Rządъ wъ tej mierze przedsięwzięmie. (G.C.)

S z w a y c a r y a.

Berna, 25-go Kwietnia.

Dziennikъ *Przyjacielъ Prawa* donosi: „D. 24 Kwietnia, odbywały się, jakъ się zdaje, ważne tajne układy o sprawachъ kościelnychъ wъ Szwajcaryi, wъ klasztorze St. Urban. Poseł Francuzki Xiążę *Montebello*, byłъ tamъ obecnymъ, a potemъ dawano mu wspinały obiadъ; jacy

но былъ угощаемъ; какіе еще тутъ были гости, не сообщаютъ извѣстія полученныя изъ верхняго Ар-
гау.

Диессенгофенъ, 24-го Апрѣля.

Герцогъ Людовикъ Наполеонъ избранъ былъ членомъ высшаго Совѣта здѣшняго округа, но отказался отъ сей должности, утверждая, что сосѣдственная держава могла бы полагать, что онъ намѣренъ вмѣшиваться въ дѣла по внутреннему управленію Швейцаріи, и въ такомъ случаѣ, выборъ этотъ не принесъ бы никакой пользы округу. (О. Г. Ц. П.)

И т а л і я.

Римъ, 21-го Апрѣля.

Прибыль сюда братъ Короля Неаполитанскаго Принцъ Францъ де Паула, Графъ *Трапани*, въ сопровожденіи своего Камергера. Онъ намѣренъ обучаться въ здѣшнемъ *Collegio dei Nobili* подъ начальствомъ и управленіемъ Езуитовъ. Говорятъ, что онъ избралъ для себя духовное званіе и уже предназначена ему Кардинальская шляпа, если бы онъ только достигнулъ высшихъ духовныхъ степеней. Второй братъ сего Монарха, Принцъ Людовикъ, Графъ *Авила*, вступить въ морскую службу.

— Сегодня Римъ празднуетъ 2587 годъ, отъ своего основанія. (G. C.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 19-го Апрѣля.

Королевскія войска разбили 11 ч. с. м. близъ Торанцо, отрядъ Карлистовъ, состоявшій изъ трехъ баталіоновъ пѣхоты и бывшій подъ начальствомъ Ген. *Герге*. Не менѣе удачно было нападеніе Королевскихъ войскъ на приближавшійся со стороны Астуріи отрядъ Карлистовъ, который потерпѣвъ пораженіе, вынужденъ былъ въ безпорядкѣ возвратиться въ Наварру. Инфантъ *Д. Себастьянъ*, предводительствующій 14 баталіонами пѣхоты, предназначенными въ подкрѣпленіе экспедиціи въ верхнюю Аррагонію, не осмѣлился даже перейти границу этой провинціи.

— Носятся слухи о перемѣнѣ Министерства. Нѣкоторые полагаютъ, что Президентомъ Совѣта будетъ Гр. *Торрено*; другіе увѣряютъ, что Ген. *Кордова*, или Г-нъ *Пизарро*. Впрочемъ, всѣ партіи согласны въ томъ, что Министры не умѣли воспользоваться многократно одержанными побѣдами.

21-го Апрѣля.

Сегодня, въ 3 часа по полудни, Д. Франциско де Паула выѣхалъ изъ Мадрита ѣхавъ къ Пиренейскимъ водамъ. — Замѣчено, что при прощаніи Инфанта съ Королевою, оба были весьма разстроганы. Въ чертахъ же лица супруги его Д. Луизы Шарлотты, выражалось совершенное равнодушіе. Конвой Инфанта состоитъ изъ 500 чел. линейнаго полка и эскадрона національной гвардіи. (О. Г. Ц. П.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 11-го Апрѣля.

Недавно упомянутые слухи о нѣкоторыхъ успѣхахъ Египтянъ въ Сиріи, совершенно подтвердились, хотя друзья нашего Правительства, все еще почитаютъ это сомнительнымъ, однако ихъ печаль явно показываетъ что получаемыя ежедневно извѣстія изъ Сиріи, совершенно не по ихъ мыслямъ. *Ибрагимъ*-Паша, покорилъ уже опять нѣсколько возмущившихся округовъ, и по произведенныхъ въ нихъ изслѣдованіяхъ будто оказалось, что жители получали оружіе отъ Султана главнаго Генерала въ Караманіи, отъ чего еще усугубилась бдительность Египетскаго Короля. Такія извѣстія не могутъ подавать надежды на сохраненіе мира на востоцѣ; нуженъ только малѣйшій а можетъ быть только случайный поводъ, чтобы вновь возгорѣлась война. Съ обѣихъ сторонъ дѣлаются къ сему всѣ приготовленія. Порта посылаетъ разныя подкрѣпленія *Гафисъ*-Пашѣ и вооруженіе флота не прекращается, а между тѣмъ и *Ибрагимъ* съ большою дѣятельностію прикрываетъ границы Сиріи, пока совершенно овладѣетъ мятежемъ. Можетъ быть онъ потому самъ какъ мститель будетъ дѣйствовать наступательно; это предположеніе должно непременно склонить Порту, напасть на него не теряя времени, пока еще взбунтованные Сирійцы, удерживаютъ войско *Ибрагима*. Удаленный Министръ внутреннихъ дѣлъ *Акифъ*-Паша, будто очень много слушался тѣхъ, которые совѣтовали сохранить миръ, и это было причиною его паденія.

12-го Апрѣля.

Извѣстія о побѣдахъ одержанныхъ Солиманъ-Пашею (ренегатомъ Севескимъ, прежде Полковникомъ въ гвардіи Наполеона), подтверждаются всѣми письмами полученными изъ Алеппо. Кажется, что преж-

сѣ jeszcze inni znajdowali gości, nie nam nie donosi otrzymana z wyższej Argowii wiadomość.

Diessenhoffen, 24 Kwiecia.

Хиѣже *Ludwik Napoleon* został obrany członkiem wielkiej rady z tutejszego okręgu; lecz tej godności nie przyjął, dając odpowiedź, że ościenne mocarstwo mogłoby sądzić, iż on ma zamiar mieszać się do wewnętrznych spraw Szwajcaryi; a w tym razie byłby nieużytecznym swoim wyborcom. (G.R.K.P.)

В ѣ с н ѣ.

Рzym, 21 Kwiecia.

Прибылъ ту брат *Króla Neapolitańskiego*, Хиѣже *Franciszek de Paula*, *Hrabia Trapani*, w towarzystwie swego Szambelana. Zamiarem jego jest odbyć nauki w tutejszem kollegium szlachebnem, zostającem pod zwierzchnictwem i kierunkiem Jezuitów. Mówią, że obrał sobie stan duchowny i ma przeznaczony sobie kapelusz kardynalski, byleby tylko doszedł do wyższych stopni duchownych. Drugi brat tegoż *Monarchy*, Хиѣже *Ludwik*, *Hrabia Aquila*, poświęci się marynarce.

— Dziś obchodzi Rzym 2587 rocznicę swego założenia. (G.C.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 19 Kwiecia.

Oddział *Karolistów*, złożony ze 3 batalionów i zostający pod dowództwem *Jenerała Guergué*, został w dniu 11 b. m. pokonany od przeciwnej strony, w pobliżu *Toranzo*, gdzie już był dotarł. Równie szczęśliwie powiodło się wojsku *Królowej* od strony *Asturyi*; bo nie tylko pokonało i rozproszyło wyprawę *Karolistowską*, ale nawet zmusiło ją do powrotu do *Nawarry* w największym nieładzie. Wojsko, złożone z 14 batalionów, zostające pod dowództwem *Infanta D. Sebastiana*, przeznaczone do poparcia wyprawy w wyższej *Arragonii*, nie osmieleło się nawet przekroczyć granicy tej prowincyi.

— O zmianie ministerstwa krążą rozmaite wieści: jedni przeznaczają na Prezesa Rady Hr. *Torreno*, inni zaś *Jenerała Cordova*, albo *P. Pizarro*. Ogółem, wszystkie stronnictwa zgadzają się na to, że teraźniejsze Ministerstwo nie umiało zgoła korzystać ze zwycięstw, tylokrotnie odniesionych.

Dnia 21.

Dzisiaj o godz. trzeciej rano wyjechał z *Madrytu*, *Infant D. Francisco de Paula*, udając się do wód *Pirenejskich*, dla poratowania zdrowia. Uważano, że przy wzajemnem pożegnaniu, *Królowa* i *Infant* byli mocno rozczuleni, lecz na twarzy jego małżonki, *Donny Luizy Charloty*, zupełna malowała się obojętność. Eskorta *Infanta* składa się z 500 ludzi z półku liniowego i szwadronu gwardyi narodowej. (G.R.K.P.)

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 11 Kwiecia.

Wspominana niedawno pogłoska o niejakiem powo-
dzeniach *Egipcyan* w *Syrii*, zupełnie się potwierdziła, chociaż przyjaciele *Rządu* naszego, zawsze jeszcze zastawiają to w wątpliwości; lecz zachmurzone ich twarze, zdradzają wyraźnie, że otrzymywane codziennie wiadomości z *Syrii*, zgoła nie są podług ich życzeń. *Ibrahim Basza* znowu już przywrócił do posłuszeństwa zbuntowane obwody, a z dokonanych w nich śledzeń, ma się okazać, że mieszkańcy otrzymywali broń od *Sultańskiego* naczelnego *Jenerała* w *Karamanii*, przez co czujność *Vice-Króla Egipskiego*, jeszcze się bardziej powiększyła. Takie wiadomości nie mogą dawać wielkiej nadziei w utrzymaniu pokoju na *Wschodzie*; dość jest bowiem najmniejszego, przypadkowego powodu, do zapalenia się na nowo wojny w tych okolicach. Zobu-
stron czynią się do tego wszelkie przygotowania. Pорта posyła ciągle rozmaitego rodzaju posiłki dla *Hafiz Baszy* i nieustannie się zajmuje uzbrajaniem floty, a tymczasem i *Ibrahim Basza* rozwija wielką czynność w zasłanianiu granic *Syrii*, nim zupełnie nie zawładnie powstaniem. Bydź może, iż on sam później, jako mściciel, wystąpi zaczepnie, jakowy wniosek przedewszystkiem powinienby skłonić *Portę*, do wtargnienia tam nie tracąc czasu, nim zbuntowani jeszcze *Syryjczycy*, wstrzymują wojska *Ibrahima Baszy*. Wy-
delony Minister *Spraw Wewnętrznych* *Aakif Basza*, miał za wiele słuchać doradców, którzy byli za utrzymaniem pokoju, i ta jest przyczyna jego upadku.

Dnia 12.

Doniesienia o zwycięstwie, odniesionem przez *Solimana-Baszę* (renegata *Seves*, niegdyś *Półkownika* w *Gwardyi* *Napoleona*), są potwierdzone we wszystkich listach, otrzymanych z *Alepu*. Zdaje się, że dawny

ний планъ занятія Багдада, придетъ теперь въ исполненіе, тѣмъ вѣрнѣе, что *Ибрагимъ*-Паша имѣетъ много приверженцевъ и обширныя связи въ семъ многочисленномъ и богатомъ городѣ. Трудно ограничить въ такомъ случаѣ предпріятіи Египетскаго вожда. Это обстоятельство такого рода, что обращаетъ общее вниманіе и возбуждаетъ опасеніе въ высокой степени, ибо близкій переломъ, кажется становится все очевиднѣе. (G.C.)

Алжиръ, 7-го Апрѣля.

Все кажется предвѣщаетъ, что *Абдель-Кадеръ* дѣлаетъ приготовленія къ войнѣ. Онъ велѣлъ укрѣпить *Текедempa* и *Аинъ-Мади*, а въ Константинополѣ старается снискать приверженцевъ. Въ регулярной его конницѣ находится 600 чел. а въ пѣхотѣ 2000; съ вѣкотораго времени занимаются также литіемъ пушекъ. Войску, которое онъ отправилъ къ покореніямъ въ пустыни, кажется не была удачна экспедиція. О намѣреніяхъ его противу прежняго Константинопольскаго Бея *Ахмета*, ничего теперь не слышно.

— Музульманы 5-го ч. с. м. торжествовали здѣсь праздникъ *ашува*, въ память 10 происшествій изъ жизни 10 пророковъ, къ коимъ принадлежитъ Моисеевъ проходъ чрезъ Чермное море и Вознесеніе Господне. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Множество зрителей стекается въ мастерскую *Делароша* въ Парижѣ, чтобы видѣть портретъ Наполеона, работы этого артиста. Наполеонъ изображенъ въ кабинетѣ Тюльерійскаго дворца, въ мундирѣ гвардейскихъ гренадеръ. Одну руку заложилъ назадъ, другою держится за карманъ жилета; голова его наклонена; въ глазахъ выраженіе задумчивости. Портретъ такъ похожъ, что *Маршалъ Султз*, увидя его, заплакалъ. Графиня *Липона* сообщила Г. *Деларош* нѣсколько нужныхъ подробностей, а Г. *Маршанъ* доставилъ ему платье покойнаго Императора. Наполеонъ изображенъ при той самой шпалѣ, которую носилъ во время сраженія при Ватерлоо; все предметы находившіеся въ его кабинетѣ, живописецъ срисовалъ съ подлинниковъ. Портретъ этотъ предназначенъ для Гр. *Сандвича*. (O. F. C. H.)

— Англійскій жур. *Atlas* увѣряетъ, что въ Кюгердсѣ близъ Лондона, (королевскій садъ) находится замѣчательная ива названная *Salix Napoleonensis*, потому, что она есть отрасль ивы осѣняющей гробъ Наполеона. По листьямъ и цвѣту она совсѣмъ отлична отъ всехъ извѣстныхъ въ Европѣ родовъ ивы.

— Въ Гулѣ (въ Англіи) явилась недавно въ судъ молодая женщина, жалующая на мушкетера, который насильно поцѣловалъ ее. „Тотъ, на котораго я жалуюсь, сказалъ она съ восторгомъ, ворвался въ мой домъ, обнялъ меня и поцѣловалъ.“ Судья приговорилъ похитителя поцѣлуя къ 40 шиллинг. пени, къ судебнымъ издержкамъ и шести-недельному заключенію.

— Одна изъ газетъ увѣдомляетъ: „Женщины въ верхвей Канадѣ, по силѣ опредѣленія Верхняго Парламента, пользуются правомъ подавать голоса при выборахъ представителей. Однако не все пользуются этимъ преимуществомъ. Замѣчено, что оправдалось и при послѣднихъ выборахъ, что голоса эти постоянно благоприятны молодымъ кандидатамъ, холостымъ и пріятнаго вида, и что почти исключительно онѣ подаются дѣвками и вдовами. Не рѣдко случается, что мужъ и жена балотируютъ въ противную сторону и это нисколько не нарушаетъ добраго согласія.“ (G.C.)

— Г. *Кастиль Блазъ* представилъ, незадолго предъ симъ Парижской Академіи Наукъ записку о столовыхъ часахъ новаго устройства, въ которыхъ бой расчитанъ по законамъ музыкальной шкалы. Такъ, на примѣръ, въ часъ по полудни, эти часы бьютъ *la* (a); въ два часа, *la*, *si*, и т. д.; въ восемь часовъ по полудни часы бьютъ всю октаву, а въ двѣнадцать часовъ ноці октаву и четыре прибавочныя ноты: *la*, *si*, *do*, *re*, *mi*, *fa*, *sol*, *la*, *si*, *do*, *re*, *mi*. Отъ полуночи до полудня, часы бьютъ ту же гамму, но въ нисходящей шкалѣ, т. е. въ часъ по полудни бьютъ ноту *mi*, на которой остановились въ полночь; въ два часа ноці, *mi*, *re*, и т. д. Четверти часа выражаются на новыхъ часахъ послѣднею нотой пробившаго часа, но октавою выше, и тремя послѣдующими нотами. Г. *Кастель Блазъ* обратилъ вниманіе Академіи на пользу подобныхъ часовъ, которыми необходимо образуются и усовершаются слухъ публики и въ особенности дѣтей. Эта новая выдумка конечно порадуетъ защитниковъ мнѣнія, что музыкальными нотами можно выражать мысль точно такъ же ясно, какъ словами.

планъ занятія Багдада, придетъ теперь до skutku, тѣмъ певнѣе, że *Ibrahim-Basza* ma wiele stronników i rozgałęzione stosunki w tym ludnym i bogatym mieście. Trudno określić, gdzieby w takim razie nie dosięgaty wojenne przedsięwzięcia Egiptskiego wezwa. J. s. to o- koliczność, która zwraca powszechną uwagę i wznieca obawę w stopniu wysokim, że bliskie przesilenie zdaje się być coraz widoczniejszem. (G.C.)

ALGER, 7 Kwietnia.

Wszystko zdaje się zapowiadać, że *Abd-el-Kader* czyni przygotowania do wojny. Kazał on obwarować *Tekedempa* i *Ayn-Mady*, a w Konstantynie stara się zjednać sobie stronników. Jego regularna konnica liczy 600 ludzi, a piechota 2000; od niedawnego czasu zajmuje się także laniem armat. — Wojsko, które wysłał nie dawno do pokoleń w pustyni, nie było podobno najszybszemi w wyprawie swojej. O zamiarach jego przeciwko dawnemu Bejowi Konstantyny, *Achmetowi*, ucichło teraz zupełnie.

— Muzułmanie obchodzili tu uroczyscie w dniu 5 b. m. święto *aszawa*, na pamiątkę 10 wypadków z żywotów dziesięciu proroków, do których należy Mojżeszowe przejście morza Czerwonego, i Wniebowstąpienie Chrystusa Pana. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Pracownia P. *Delaroche* w Paryżu, jest teraz codziennie przepelniona odwiedzającymi, którzy pragną usilnie widzieć wizerunek Napoleona. Ma on na sobie mundur Grenadyerów Gwardji, trzyma jedną rękę w kieszeni od kamizelki, drugą założyt w tył; głowę ma schyloną, wzrok zamysłony. Znajduje się w swoim gabinecie w Tuileryach. Wizerunek ten jest tak podobny, że Marszałek *Soult*, widząc go, zapłakał. Hrabina *Lipona* przepędziła kilka godzin dla udzielenia P. *Delaroche* stosownych rad, nad pojedynczymi szczegółami, a P. *Marchand*, ubior Cesarza oddał pod jego rozporządzenie. Spodę ma tę samą, którą pod Waterloo nosił, a sprzęty, znajdujące się niegdys w gabinecie Napoleona, służyły za wzor malarzowi. Wizerunek ten przeznaczony jest dla Hrabiego *Sandwich*. (G.R.A.P.)

— Dziennik *Atlas* zapewnia, że w Kew-Gardens pod Londynem (ogród królewski), jest wierzba godna uwagi, zwana *Salix Napoleonensis*, dla tego, że jest odrosłą wierzby, ocieniającej grób Napoleona. Liściem i kwieciami różni się zupełnie od wszystkich, znajomych w Europie rodzajów wierzby.

— W Huil (w Anglii) stanęła niedawno przed sądem młoda niewiasta, zanosząc skargę przeciwko pewnemu mężczyźnie, który ją gwałtownie pocałował. „Ten, którego zaskarżam, rzekła z uniesieniem, wdart się do mojego domu, ścisnął mnie i pocałował.“ Sędzia skazał rabusia całusowego, na zapłacenie kary 40 szylingów, na koszt sądowni i na wysiedzenie sześciu tygodni w więzieniu.

— Jedna z gazet powiada: „Kobiety w Kanadzie Wyższej, używają na mocy uchwały Angielskiego Parlamentu, prawa dawania głosu na wyborach reprezentantów. Nie wszystkie jednak korzystają z tej prerogatywy. Zauważano, co się i na ostatnich wyborach sprawdziło, że głosy te są stale przychylnie kandydatom młodym, niezłotym i przyjemnej powierzchowności, i że są prawie wyłącznie dawane przez panny i wdowy. Często się zdarza, że mąż i żona głosują przeciwnie, i to bynajmniej nie nadwerga dobrego pożytku.“ (G.C.)

— Nie dawno Paryżka Akademia Nauk, otrzymała notę P. *Castel Blase*, o zegarze stołowym nowej mechaniki, którego bicie urządzone jest podług prawideł skali muzycznej. I tak na przykład, o godz. 1-ej z południa, zegar ten bije *la* (a), o godz. 2-ej *la*, *si*, i t. d.; o godz. 8 wieczorem zegar wybija całą oktawę, a o godz. 12 w nocy oktawę i cztery noty dodatkowe, *la*, *si*, *do*, *re*, *mi*, *fa*, *sol*, *la*, *si*, *do*, *re*, *mi*. Od północy do południa zegar wybija tę samą gamę, lecz w porządku przeciwnym, t. j. o godz. 1 po południu wybija notę *mi*, na której stanął o północy, o godz. 2, *mi*, *re*, i t. d. Kwadrans wyrażają się na nowym zegarze, ostatnią notą godziny, która wybiła, lecz oktawą wyższą, i trzema następnymi notami. P. *Castel Blase*, zwrócił uwagę Akademii na użyteczność podobnego zegaru, przez który się, bez wątpienia, kształci i doskonali ucho publiczności, a szczególnie dzieci. Nowy ten wynalazek, zapewne ucieszy obrońców zdania, że przez noty muzyczne, można wyrażać myśli tak dokładnie, jak przez słowa.